

Referat fra møde med eksterne eksperter om evaluering af bachelor- og kandidatuddannelserne i Oldtidskundskab, SDU

Dato:	21. december 2022 kl. 11.00 – 15.00
Lokale:	Hamlet
Deltagere:	
<u>Ekspert:</u>	Thomas Heine Nielsen, Lektor, Saxo Institutet, Københavns Universitet Josephine Ege Pade, Underviser, Mulernes Legatskole Thomas Aagaard Kristensen, Lektor, Sct. Knuds Gymnasium
<u>Studierende:</u>	Frederik Hirsborg Pedersen
Videnskabeligt personale, SDU:	Jane Hjarl Petersen og Christian Høgel
Mødeleder:	Lars Grassmé Binderup, prodekan for undervisning, Humaniora
Referent:	Helene Christensen, studienævnssekretær

1. Velkomst ved Prodekanen

Lars Binderup bød velkommen, og mødet indledtes med en præsentationsrunde. Regelmæssige besøg af eksterne eksperter hvert 6. år er lovpligtige, og møder med eksterne eksperter er altid nyttige og med til at give nye perspektiver på og idéer til udvikling af uddannelser. Mange af eksperternes anbefalinger ender også med at blive implementeret, og evalueringerne bruges af både studierne, studienævn, fakultet og i statusmøder med prorektor. Studenterrepræsentanter deltog ikke i disse møder de første år; men det har vist sig at være meget relevant og nyttigt, at de er med, og Lars Binderup opfordrede Frederik Hirsborg Pedersen til at bringe sine erfaringer, tanker og forslag på banen. Jane Hjarl Petersen nævnte, at eksperterne har haft problemer med at tilgå materialet til mødet i Teams.

2. 30 minutters drøftelse i enerum (eksterne eksperter)

De øvrige mødedeltagere forlod lokalet.

2. Præsentation/refleksion ved Studieleder

Jane Hjarl Petersen sagde indledningsvis, at der siden offentliggørelsen af materialet til de eksterne eksperter er kommet et par tilføjelser særligt til uddannelsesberetnings SWOT-analyse, og hun gennemgik tilføjelserne.

Styrker

Velfungerende studerende: Årgang 2022 er lille, 9 studerende accepterede pladsen; men alle er glade og meget velfungerende og velintegrerede, ikke mindst takket være tutorer, der gør et stort arbejde for at integrere alle årgange på tværs.

Nyt karakterkrav: Årgang 2022 er første optag med adgangskravet om et gennemsnit på 5 i Dansk A i tillæg til et generelt snit på 6; men det bliver nok vanskeligt at konkludere noget på det ved et så lille optag.

Småfagsbevilling: Oldtidskundskab har en småfagsbevilling, som i udgangspunktet gives til uddannelser med BA-optag under 20 studerende.

Kvotepålysning: Optagelsesprøven består af fire dele, som både er en prøve i grammatik, en oversættelse og en motiveret ansøgning. Fordelingen mellem Kvote 1 og 2 er 80/20 mod normalt 50/50; men fordelingen er irrelevant, når alle kvote 1-pladser ikke er besat.

Samarbejde med aftarere om revision af faget Antikreception: To gymnasieansatte, deriblandt Thomas Aagaard Kristensen, har deltaget i et møde om revision af faget. Faget, der ligger på hhv. 5. og 7. semester (rullerende) har gennem længere tid fået blandede evalueringer, og de studerende mener, at faget er for stort og uoverskueligt. På studiet havde vi behov for at vide, hvordan receptionspektivet anvendes på gymnasiet, og hvordan vi klæder vores studerende bedst muligt på til at varetage undervisning. Konklusionen på revisionsarbejdet er, at Antikreception kommer til at tage udgangspunkt i receptionen af den antikke litteratur, som de studerende har læst i kurserne Videnskabsteori II, Græsk epik, Athens litteratur og kultur og Fra Athen til Rom. Dette korresponderer med de hovedområder, der undervises i i gymnasiet. De studerende skal på kurset arbejde med konkrete cases, som de vil kunne bruge, når de selv skal til at undervise i gymnasiet. 90% af vores studerende får arbejde i gymnasiesektoren, så det vigtigt, at vi uddanner dem til det, de skal undervise i derude. De eksterne eksperter foreslog, at receptionsfaget på KA, Antikken i europæisk litteratur og kultur, udbredes til et globalt perspektiv fremfor kun at have europæisk fokus.

Studiemiljø: Vi har arbejdet længe på at øge samarbejdet og relationerne mellem årgangene, og de studerende har bl.a. i år taget initiativ til en fælles hyttetur for hele studiet. Turen var meget vellykket og blev finansieret af studienævnet og fagrådet. Thomas Heine Nielsen opfordrede til at søge støtte til f.eks. ekskursioner hos Gads Fond. Jane Hjarl Petersen udtrykte bekymring for bemandsituationen på studiet, som medfører, at der ikke er ressourcer til VIP-drevne sociale aktiviteter; men i øjeblikket er der heldigvis mange studenterdrevne initiativer. Frederik Hirsborg Petersen redegjorde for de forskellige sociale og faglige arrangementer, som tutorer, fagråd og festudvalg arrangerer på tværs af årgange med henblik på at skabe et godt studiemiljø for at modvirke frafald.

Klassisk dag: Klassisk dag har kørt i mere end 10 år og er stadig en stor succes med omkring 300-400 deltagere. Arrangementet er 100% studenterdrevet, og rigtig mange alumner deltager med deres gymnasieklasser. Josephine Ege Pade foreslog, at halvdelen af dagen laves mere gymnasierettet, og at gymnasierne indgår i et samarbejde med SDU om arrangementet, så det måske kan blive mere pædagogisk. Klassisk dag er en god reklame for Oldtidskundskab.

Trusler

Bemandsituationen: Den meget betrængte bemandsituation gør, at underviserne ikke har ressourcer til andet end at få undervisningen afviklet og medfører også, at det er meget vanskeligt at lave outreach-aktiviteter som f.eks. besøg af gymnasieklasser. Thomas Heine Nielsen oplyste, at KU og AU har afholdt et møde om muligheden for eventuelt at samarbejde om dækning af undervisningen, da alle afdelinger lige som SDU er pressede på ressourcer. Pt. foreligger der dog ingen konkrete planer for et sådant samarbejde. Jane Hjarl Petersen nævnte, at der stadig er et stærkt forskningsmiljø omkring CML, som har genereret mange projekter. Lars Binderup oplyste, at højst ca. 1/3 af undervisningen må være dækket af DVIP ifølge SDUs interne kvalitetsopfølgning, og større krav til, hvem der kan ansættes som eksterne lektorer, besværliggør også undervisningsdækningen. Han gjorde opmærksom på, at der nu er mulighed for, at studielederne kan vælge at bruge penge på studentermedhjælpere f.eks. i forbindelse med Klassisk dag, og han orienterede om SDUs nye tiltag, SDU takeover, hvor studerende overtager en undervisningsdag på forskellige gymnasier.

Etårige kandidatuddannelser: Selv om vi ikke kender den nye regerings planer for kandidatuddannelserne, bliver vi nødt til at forholde os til muligheden for, at vores KA-uddannelse skæres ned til et år med 75 ECTS. Mange af vores studerende tager sidefag i f.eks. engelsk og dansk, så planerne for de gymnasierettede uddannelser afventes med stor spænding.

Nøgletal: Studenterpopulationen er lille, og én enkelt persons adfærd kan derfor have stor indvirkning på procentsatser. De ikke retvisende tal for Oldtidskundskab skyldes det 7. semester, der er på BA på grund af propædeutik, og af den grund indskrives KA-studerende på en midlertidig z-ramme. Tallene for f.eks. frafald opgøres, mens vores studerende er på z-rammen, og z-rammer tæller ikke med. Samme problematik går igen i nøgletallet for overgang fra BA til KA. Vi har 100% overgang fra BA til KA, selv om tallene siger noget andet. Lars Binderup tilføjede, at den nye rektors største bekymring er den faldende søgning. HUM SDU har oplevet et fald på over 60% i bacheloroptaget, siden det toppede for 8-9 år siden. Rektoratets fokus på nøgletal er i det hele taget i bevægelse. Videre sagde han, at studerende på Oldtidskundskab i hovedsagen kommer fra Fyn, og til spørgsmålet om studerende fortsat skal kunne uddanne sig til gymnasielærer på Fyn, var alle enige om, at svaret er ja.

Indførelse af generelt karakterkrav for humanistiske uddannelser

Lars Binderup spurgte eksperterne om deres holdning til en eventuel indførelse af et generelt karakterkrav på 6 på de humanistiske uddannelser i lighed med Aarhus og Københavns Universiteter, og om studerende med et gennemsnit på 4 er egnede til at gå på en videregående uddannelse. Thomas Heine Nielsen nævnte, at han personligt ikke har kunnet mærke nogen forskel på studerende med snit over eller under 6, da man altid kan komme ind via Kvote 2. Thomas Aagaard Kristensen svarede nej til spørgsmålet om egnethed, og at et gennemsnit på 6 lyder meget rimeligt. Endvidere er det også hans holdning, at studerende med et snit under 4 ikke kan gennemføre propædeutisk Græsk. Jane Hjarl Petersen tilføjede, at Oldtidskundskab er en læsetung uddannelse, og man er nødt til at have visse grammatiske forudsætninger og evnen til at kunne overskue de 4-5 fagmetoder, man præsenteres for.

3. Gennemgang af uddannelsens styrker, svagheder, muligheder og trusler ved eksterne eksperter

De eksterne eksperter sagde indledningsvis, at de alle havde læst alt materiale, de havde fået tilsendt, og at de kun havde små bemærkninger, der overordnet set handler om fagets, Oldtidskundskabens identitet, metoder og indhold. Der er ikke noget galt med måden, fagene afvikles på; men måske kan noget med fordel gøres anderledes, og noget kan udskiftes med noget andet. De havde ingen overordnede indvendinger til studieordningerne, som dog synes meget omfangsrige. Oldtidskundskab er en professionsrettet uddannelse, og det var eksperternes holdning, at det også afspejles i studieordningen; men at det samtidig er vigtigt, at den er forankret på et universitet. De noterede, at studieordningen tilsigter, at man kommer igennem det, der er nødvendigt for at kunne undervise i gymnasiet, og at det fremgår af kursusevalueringerne, at de studerende er meget glade for deres undervisere. Eksperterne foretog ikke en egentlig gennemgang af styrker, svagheder, muligheder og trusler; men havde i stedet nedslag på forskellige fagelementer og gjorde sig nogle overordnede betragtninger.

Oldtidskundskabens identitet

Eksperterne mente, at en del kursusevalueringer afspejler, at studerende har svært ved at se, at Oldtidskundskab er sammensat af flere fagligheder og opfordrede til, at man i løbet af studiet taler om fagets, Oldtidskundskabens, identitet, hvordan er det opstået, hvem de store forfædre er, og her kan man åbne op og få nye indfaldsvinkler til at berettiggfaget. Måske som et selvstændigt fag.

Videnskabsteori II

Faget virker bredt sammensat og lidt luftigt. Evalueringerne afspejler også frustrationer over, at nogle undervisere måske er lidt mere optaget af at få deres egen faglighed til at passe ind i faget end at tilpasse sig fagbeskrivelsen. Det er vigtigt, at faget afspejler den faglighed, man ellers uddannes til, så det anbefales, at man omkalfatrer fagets identitet og metode, så det også inkluderer oversættelsesvurdering og -teori. Jane

Hjarl Petersen kommenterede, at som følge af kravet om at skære ned på fagelementer, er faget Litterære metoder sløjft, og de faglige elementer er i stedet fordelt i de øvrige litteraturfag. Dette fremgår dog ikke tydeligt nok, og eksperterne mente, at det er ønskeligt, at det fremgår tydeligt i fagbeskrivelserne for alle litteraturkurser. Videre udtrykte eksperterne ønske om, at fagets mange fangarme ud i forskellige fagligheder også afspejles tydeligere i fagbeskrivelsen, så de studerende bliver klar over, hvordan faget passer ind i fagligheden Oldtidskundskab. Det vil også give de studerende kompetencer til at kunne vejlede tværfaglige projekter i gymnasiet.

Filosofi

Jane Hjarl Petersen bragte op, at Videnskabsteori II var et af de eneste steder, filosofi kunne lægges ind, og da vi erfarede, at vores studerende var svage på filosofi, ønskede vi at gøre noget ved det. Vi forsøger dog at styrke filosofi-delen ved kraftigt at anbefale vores studerende, at de som valgfaget på uddannelsen vælger et fag, Filosofiens historie, udbudt af Filosofi; men vi skal selvfølgelig fortsat også selv undervise i filosofi, og det er forsøgt indlagt i alle kurser og især Athens litteratur og kultur og Fra Athen til Rom. Spørgsmålet er dog, om alle underviserne har læst tilstrækkeligt ned i fagbeskrivelserne, og Christian Høgel foreslog, at det kaldes gymnasieorienteret filosofi. Eksperterne udtrykte bekymring for, at vigtige fagelementer kan forsvinde, hvis fag lægges sammen og opfordrede til, at der laves en gennemgang af, om filosofi er tilstrækkeligt dækket i eksisterende fagbeskrivelser. Dog er det også vigtigt at huske på, at filosofi også skal tones efter hvilken fagretning, det skal passe til. Frederik Hirsborg Pedersen tilføjede, at de studerende ikke har haft meget informationssøgning, som nu også er blevet sløjft som selvstændigt fag og indlejret i andre fag.

Engelsksprogede undervisere / undervisning på engelsk

Eksperterne udtrykte forståelse for, at bemandingssituationen gør, at det er nødvendigt med engelsksprogede undervisere; men var også yderst betænkelige ved og bekymrede over det, fordi udenlandske undervisere måske ikke ved, hvad Oldtidskundskab egentlig er, hvorved identiteten kan forsvinde. Jane Hjarl Petersen sagde, at det er følsomt at stille spørgsmålstegn ved, om engelske undervisere kan løfte opgaven. Eksperterne mente videre, at undervisning på engelsk kan få de studerende til at tro, at de også bliver målt på deres engelskkundskaber. Den største udfordring er dog, at fagsprog på engelsk er anderledes end på dansk, og da receptionshistorie udelukkende foregår på engelsk, kan det være vanskeligt for de studerende at oversætte det ordforråd, de har lært, til dansk, når de selv skal undervise. Christian Høgel tilføjede, at problemet er, at næsten al faglitteratur er på engelsk, og når de studerende skal skrive opgaver på dansk, kender de måske ikke de korrekte fagtermer på dansk. Eksperterne mente, at det leder tilbage til vigtigheden af oversættelseshistorie, - vurdering og -teori og understregede, at kendskabet til teksten, man arbejder med, bliver bedre, hvis man læser den på dansk. Danske tekster er vigtige for at kunne praktisere på dansk.

Eksamensformer

Eksperterne noterede, at det fremgår af en af kursusevalueringerne, at et frit valgt eksamensemne kan medføre, at studerende ikke møder frem til undervisning efter valg af emne. Jane Hjarl Petersen kommenterede, at studiet har forskellige eksamensformer, som der skal være, og det er hendes holdning, at studerende godt må trænes i at blive mere bevidste om, for hvis skyld de møder frem til undervisning. Eksperterne mente sammenfattende, at der er god alignment mellem stoffet og eksamensformerne.

Beskæftigelsessituationen

Herefter blev beskæftigelsessituationen for Oldtidskundskabsstuderende drøftet. Lars Binderup oplyste, at tallene viser, at de studerende i langt overvejende grad får job i gymnasieskolen, og de får mulighed for at komme i praktik på et gymnasium i faget Undervisning og praktik. Jane Hjarl Petersen tilføjede, at nogle i

stedet vælger at komme i praktik ved kulturinstitutioner og på museer, typisk i formidlingsjobs eller projektledelse. Josephine Ege Pade spurgte, hvordan de studerende bliver forberedt på, hvad deres rolle er, når de kommer ud i praktik på et gymnasium, og Lars Binderup svarede, at faget Undervisning og praktik lægger op til, at man skal tilpasse sig det fag, man skal undervise i, og at man ikke kan forvente at kunne gennemgå sit eget stof. Eksperterne var enige om, at beskæftigelsessituationen i gymnasieskolen er vanskelig i øjeblikket, blandt andet på grund af mindre ungdomsårgange, og Jane Hjarl Petersen oplyste, at studiet er begyndt at lægge større vægt på at informere de studerende om konsekvenserne ved valg af sidefag, og de studerende opfordres at tænke sig grundigt om, idet det er meget svært at få job i gymnasiet med to små fagområder.

Note tilføjet efter mødet: Studiet indfører et 20 ECTS obligatorisk projektorienteret forløb/praktik på den et-faglige kandidatuddannelse fra optag 2023. Tidligere har et projektorienteret forløb været valgfrit. Forløbet kan afvikles enten på 1. eller 3. semester.

Eksperternes anbefalinger sammenfattet

- En styrkelse af de studerendes viden om og forståelse for fagets, Oldtidskundskabens, grundlæggende identitet
- Oversættelsesteori, - historie og -metode skal fremgå tydeligere i fagbeskrivelserne for alle litteraturkurser.
- Hvordan Videnskabsteori passer ind i fagligheden Oldtidskundskab, skal afspejles tydeligere i fagbeskrivelserne.
- Receptionsfaget på KA, Antikken i europæisk litteratur og kultur udbredes til et globalt perspektiv fremfor kun at have europæisk fokus.
- En gennemgang af, om filosofi er tilstrækkeligt dækket i eksisterende fagbeskrivelser.

4. Opsamling og afrunding

Lars Binderup takkede alle for et rigtigt godt møde og særligt de eksterne eksperter for deres meget velforbredte deltagelse og store engagement, og da deres anbefalinger overordnet er meget fagspecifikke, har de en ret unik mulighed for at få direkte indflydelse på studieordningen, og de fagbeskrivelser, der netop revideres i øjeblikket.